

KŘESŤANSKÉ LISTY A HUSŮV LID

Časopis Národní Jednoty Československých Protestantů v Americe a v Kanadě

Ročník LXIII (XXII)

Chicago, Illinois

Březen (March) 1961

Číslo (No.) 3

Reentry of Second Class matter at the Post Office at Taylor, Texas. Acceptance for mailing at a special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 11, 1918.

Jan Jordán:

J A R N Í

*Blankytné oblohy, vy trávy postříbřené,
kvítka mých dětských snů, cestičky podle skal,
kolikrát řekly jste, že už se nepřížene
ta, které jsem se bál, ten kdo mne polekal!*

*A ať mým vyjížděčkám blátivá dálka brání,
zas vař? povětrí přeslavně prokřívá,
ať ústa bezradná úsměvu znova strání,
že pačtí olšovi, kvést bud? osika.*

*A totéž poselství nám věrně zvěstujete,
kožaté oblohy hvězdami pokřtěné
ať vaše tichá moc bezmocnost naši shnete,
že přece, dá-ú Bůh, své smutky popřeme,*

*že vykoupení vštřic půjdeme naposledy,
jež v pevném záslibu nás jistě nemine,
tak jako vy jste šly přes zimu, mráz a ledy
u víře, v naději, k své kráse jediné.*

Přemysl Pitter:

Odpovědný život.

"Běda člověku, skrze něhož přichází pohoršení!" "Příklad zajisté dal jsem vám, abyste, jakož jsem já učinil vám, i vy činili!" (Mat 18, 7; Jan 13, 15.)

"K tomu jste zajisté povoláni, poněvadž i Kristus trpěl za vás a zanechal vám příklad, abyste následovali jeho šlepeje!"

(1 Petr 2, 21.)

V Milíčově domě, dětském útulku na Žižkově, hospitovaly občas posluchačky pěstounských škol. Jednoho dne po takové návštěvě jsem vešel do herny malých a spatřil jsem tento výjev: děvčátka mají inkoustovou tužkou pomalované nehty, některá i rty, a pěstounka se zoufale snaží barvu smýt.

"Co vám to napadlo, děti?", ptám se. "Prosím, ta vděřejší paní učitelka to taky měla!" odpovídá jedno z postižených děvčátek.

Zde jsem měl názorný příklad dětské napodobivosti a současně odpovědnosti vychovatelů. Znovu jsem si ověřil, jak výchova záleží více v němém příkladu než ve slovech. Proto každý, kdo se chce stát vychovatelem, měl by si napřed uvědomit, že vstupuje do přísné řehole, kde mravní požadavky jsou obzvlášť veliké.

A jiný příklad, tentokrát kladný. Bylo jaro; naše zahrada za šedými ulicemi žižkovskými byla jako kus ráje. Bezy všech odstínů plnily vzduch sladkou vůní. Děti si jemně přidržují květné hrozny, aby si přivoněly. Vždyť samy je loni pomáhaly ošetřovat a letos je okopaly a zhavily suchých větviček! Pak denně přihlížely, jak pupeny se nalévají, zbarvují a rozvíjejí. Dílo přírody probouzí v nich podvědomou úctu. Jistě tu silně působí i příklad vychovatelů. Netušili jsme však, jak veliký vliv to vykoná i na naše největší uličníky. Dva z nich byli v neděli na výletě. V pondělí vypravují vychovatele o svých dojmech z přírody. "Bylo tam taky něco takového jako bez, ale nebyl to bez. Co to asi bylo?" "Měli jste přinést větvičku, takhle vám to říci nemohu." "Já chtěl," povídá jeden, "ale copak mě Pepík nechal? Křičel na mně: "Netrhej to, je to škoda! Tak jsem slez' a nic jsem neutrh'." To nebyl účinek našeho slovního poučování, nýbrž příklad velkých i malých, který zapůsobil i na duše těchto chlapců.

Nejsou to jen učitelé a vychovatelé z povolání, kdo mají odpovědnost za mládež. Je tu matka, otec, sourozenci, příbuzní, přátelé. Kolik můžeme svým příkladem vštípit dobrého — a kolik pokazit, zničit!

Ostatně nejsou to jen děti, na které má náš život vliv. Napodobivost je nápadná u dětí, ale není to jen vlastnost dětská, je to vlastnost všeobecně lidská.

KŘESTANSKÉ LISTY a HUSŮV LID

Christian Journal and the People of Hus
Křest'anské Listy 1898 Husův Lid 1940

Vychází měsíčně. Vydává Národní Jednota
Československých Protestantů v USA
a Kanadě

Published monthly by the National Union of
Czechoslovak Protestants of America

Redaktor (Editor) J. P. Tatter
Box 59, Hillsboro, Wisconsin

Články, zprávy pro časopis a knihy k recenzi
posílejte na redaktora.

Za své příspěvky odpovídají autoři sami.

Předplatné — Subscription \$2.00 per year.
Předplatné, milodary na časopis, jakož i příspěvky Jednotě . . . k podpoře strádajících uprchlíků, dětí a nemocných, zasílejte laskavě na adresu pokladníka Jednoty:

Mr. John Opie, 4800 South Hoyne Ave.,
Chicago 9, Illinois

Return Address Adresa Admini troce
4800 South Hoyne Ave., Chicago 9, Illinois

Business Office — Obchodní úřadovna
P. O. Box 112, Taylor, Texas

Vzpomínám na svého přítele Jaroslava Šimsu, kdysi sekretáře Akademické Ymky, který zahynul v koncentračním táboře. Znal jsem ho ještě v jeho letech studentských, kdy byl oddaným žákem a napodobitelem Rádlovým. Jeho snaha pochopit profesora Rádlu byla tak veliká, že mimoděk přejímal i jeho výrazové zvyky, to zvláštní zadržování vět, jeho gesta, až jsme se tomu smávali. Ovlivněn duchem a příkladem Masarykovým a Rádlovým, vyrostl Jaroslav Šimsa v osobnost svéráznou, takže sám se stal uhrančivým vzorem mnohým.

Proto dobře by si měli uvědomit svou osobní odpovědnost zejména všichni vychovatelé mládeže, v první řadě rodičové. Onehdy jsem četl lehkovážný projev význačného veřejného pracovníka o pití. Jistě neuvážil, jakou posilou slabosti to bylo pro mnohé kolísající!

Byl jsem představen jistě ženě, o níž jsem věděl, jak veliké má zásluhy o šíření idejí lidskosti a jak obětavě za války pracovala a dokonce trpěla. Byla výstředně nalíčená a kouřila cigarety. Při vši účtě k jejímu dílu jsem byl zklamán a cítil tu rozpor, který si sotva

kdo z přítomných uvědomoval, ale který mne hnětl. Položil jsem si otázku: je možno být opravdu ušlechtilým člověkem a přitom pít, kouřit, otročit módě a jiným počitlostem doby?

Zdá se mi, že tato žena šla sice za svým přesvědčením velmi daleko, avšak ne dosti hluboko. Válka, at' mezistátní, občanská či kterákoli — je jistě jedním z nejstrašnějších zel, které ohrožuje a ničí všechny hodnoty života. Co je platno všechno vědecké snažení, všechny pokrok a umění, všechna péče o mládež, tělesná i duševní výchova, sociální vymoženosti, když jeden rok války, ano snad jen několik hodin moderní války dovede uvrhnout lidstvo na celá staletí nazpět, udělá z lidí nejzvrhlejší stvůry, obrátí všecku lidskou kulturu v nejstrašnější barbarství! Problém války a míru je zajisté nejpalčivějším problémem dnešní doby na něž v první řadě se musí soustředit úsilí všech, kdo usilují o lepší příští národa a lidstva.

Válka však není jediné zlo, které ničí lidstvo na zdraví, mravech, hospodářsky a kulturně. Válka nezurí každého dne. Jsou však zla, která soustavně, vytrvale, den ze dne, z hodiny na hodinu lidstvo ubíjejí, mrzačí, vyssávají, degenerují, otravují a ožebračují. Každého dne jim padají za obět' sta, tisíce, statisíce lidí! Snad ani poslední válka si nevyžádala tolik obětí, jakých si vyžaduje alkohol, nikotin, pohlavní a módní výtřednosti. To je ta neustálá válka v míru, válka o zdraví duší a těl, jednotlivců i celých národů, válka o hodnoty ideové i hmotné.

Lze být opravdovým přítelem národa a lidstva a nevidět tuto kletbu? Mohu se zvát lidumilem a přitom svým příkladem kazit a svádět jiné — a zvláště mládež — k pití a kouření? Mohu odsuzovat dnešní sociální stav, vidět nedostatek škol, vychovatelem, nemocnic, domovů — a přitom naponáhat k tomu, aby miliardy, za něž by všechny tyto instituce mohly být v krátké době postaveny a bída statisíců zmírněna — aby tyto propitě, prokouřené, promarněné miliardy byly i moji vinou zvětšovány? Nepatříš i ty do řad milionů vojínů této ničivé armády? Armády tím zákeřnější, že její útoky jsou zahaleny pláštěm domněle nevinného požitku?

Jak naproti tomu mocně pomáhá a pov-

zbuzuje osobní příklad Tomáše Garriga Masaryka! Masaryk je příkladem ušlechtilosti, bohužel dnes umlčený a potlačený, a i ve svobodném světě málo následovaný. V oslavách Masarykových je vyzdvihován jako politik, představitel národa a státu, ale nepochopen zůstává jako mravní burcovatel, Ježíšův učedník. Zapomínáme na Masarykovu důslednou abstinenci, nekuřáctví, na jeho přísný čistý pohled na ženu, na jeho zbožnost. Masaryk se cítí za národ osobně odpovědný, když národ propadá pověře antisemitismu, a dává se do práce. Neříkal "do boje". Neměl boj rád, i když opravdu bojoval.

To byl hlavní rys Masarykův: vědomí osobní odpovědnosti. Před kým? Zajisté před lidmi, před dějinami, ale především před Bohem. Stále a stále se snaží vystihovat plán Prozřetelnosti. Ví, že jen to se zdaří, co je v jejím plánu. Když za války ušel podivuhodně smrti a je to kýmisi z přítomných označeno za šťastnou náhodu, odmítá to slovy: "Náhoda? Ne. Prozřetelnost!" Opakuje po své choti: "Muž nežije jen pro ženu a žena nežije jen pro muže, ale oba mají hledat zákony království Božího a je uskutečňovat." Tedy zase: hledat Boží vůli a ji provádět. V životě soukromém i na venek.

Nedostatek osobní odpovědnosti v naší době mnozí děsí. Prozím se lehkovážnosti v pohlavních stycích u dnešní mládeže. Jsem svědkem rozvratů v rodinách. Tady nevystačí poučování a kázání, ani hrozby před následky. Kde není pocitu osobní odpovědnosti, tam se nemyslí na následky. Opradové vědomí osobní odpovědnosti vzniká vlastně jen z vědomí Boha. Z pochopení hříchu. Z tohoto vědomí vytryskne pak touha po záchraně u Toho, který je nade mnou a silnější než já a jemuž jedinému konec konců odpovídám.

Tuto odpovědnost měl Hus. Je to základní nepochopení Husa, představuje-li si ho kdo jako odpůrce církve a bojovníka proti církvi. Hus miloval církev a cítil se za ni odpovědným Bohu. Z lásky a věrnosti k Boží církvi šel na smrt, když viděl, že církev je porušována nehodnými sluhý.

Také my bychom měli takto živě cítit svou osobní odpovědnost před Bohem za všechno, co nám Bůh svěřil: za děti, rodinu, národ, Boží církev. Za každou práci, kterou konáme, za její důsledky.

Cítit odpovědnost za své druhy neznamena tajit jejich nepravosti a topat nepravosti těch druhých. Právě ve společném nápravném úsilí dojdeme želané jednoty.

Je potřebí vzorů, spolehlivých vůdců. My lidé napodobujeme a budeme napodobovat, i kdybychom nechtěli. Je to naše vrozená vlastnost. Bud' budeme napodobovat nedokonalé lidi, nebo spolehlivé vzory. Já pak neznám spolehlivějšího vzoru a vůdce nad toho, k jehož napodobení nás vyzývá apoštol Pavel: "Bud'te spolu se mnou napodobiteli Ježíše Krista!" Sám tak dlouho a upřímně ho napodobil, tak se vžil do jeho myslí, tak se s ním ztotožnil, že nakonec volá: "Už nejsem živ já, ale Kristus ve mně!"

Teprve takový život, naplněný duchem Ježíše Krista, je život odpovědný.
(Vysíláno do vlasti.)

Jan Herben:

Masarykův Rodinný život.

(K 111. výročí narození T. G. M.)

Jako se nikdy nevyslovoval otevřeně o svém manželství a o svých citech a jako se s nimi schovával, tak se schovával před slavnostními projevy, okázalostmi a společenskými obřady. Paní Masaryková to řekla ženám, když ji přišly do sanatoria veleslavínského pozdravit jako ženu prezidentovu: "Můj muž je muž práce a nežádá oslavy."

Zkušenosti všech jeho pozorovatelů to vše dosvědčí . . .

Na svůj zevnějšek profesor Masaryk často zapomínal. Ve Světové revoluci učinil zmínku, že mu vojáci vytýkali cosi jako nedostatek reprezentace. To znamená, jak vím od legionářů, že naléhali na profesora Masaryka, aby si opatřil nové šaty. Karel Horký v Americe dělal si úštěpky z Masarykova pomačkaného "socialistického" širáku. Bylo i pro mne překvapením, když jsem v květnu roku 1919 zastihl presidenta Masaryka na večerní návštěvě u J. S. Machara a poznal jsem na něm ty šaty, ve kterých chodíval před válkou z jara roku 1914 do redakce Času. Ostatně ty šaty měl na sobě ještě roku 1920, když byl v létě u nás v Hostišově na návštěvě. Zdálo se mi ovšem, že jsou ještě docela pěkné. Neboť T. G. Masaryka šaty neozdobovaly, on ozdoboval šaty.

Nesmírnou prostotou působila vždy Masarykova pracovna. Býval to pokaždé největší pokoj v bytě, neboť šlo o dílnu pracovní, v níž největší část místa zabírala knihovna a registratura. — Všechno z měkkého dřeva do hněda napuštěného. Při zdích regály s knihami, vedle nich regály s příhradkami jako v knihkupeckém neb kupeckém krámkě. Z těchto regalů dvě křídla běžela do pokoje a mezi nimi byla ulička. Při okně, kde s levé strany padalo světlo oknem na prostranný měkký stůl potažený voskovým plátnem, stála petrolejová bleskovka. Ani nevím, měl-li kdy profesor Masaryk až do války lampu elektrickou.

V pracovně bylo obrazů a soch málo. Poprsí Sokratovo a před stolem socha staršího Slováka v haleně někde od Velké. "Slovácky filosof" říkal mu profesor Masaryk. Mimo to staré rytiny jednoho neb dvou filosofů. V pokoji prosté židle a otoman, přehozený medvědí kůží. Byl to medvěd, kterého profesor Masaryk sám zastřelil. Za psacím stolem sedával Masaryk na otáčivé židli s lenochem. Zdálo by se, že tato pracovna snad byla hluchá nebo pošurná při té vnější prostotě. Ne, byl to úsměv, upřímné slovo, sluneční paprsek a vůně vzduchu, co ji naplňovalo. Ty knihkupecké regály stěhovaly se s prezidentem i na hrad, také ten prostranný měkký stůl.

Nekouřil a nepil od roku 1888, kdy po druhé se vrátil z Ruska od Lva Nikolajeviče Tolstého. Už jsem řekl a je známo, jak se s ním Masaryk neshodoval v názorech náboženských a politických. Ale Tolstého oprostění mělo na něho trvalý vliv a zůstal mu věren navždy. Alkohol nepřekročil práh jeho rodiny. Také ne tabák. Kdykoliv paní Masaryková viděla mou viržinkami zakouřenou pracovnu, říkala mi s úsměvem, ale karatel-sky: "Vždyť si zakouříte mozek." A paní Herbenové nikdy neodpustila, že po obědě a po večeři kouří. O vegetariánství se pokusil ale brzy je zavrhl. Kdykoli jsem byl v letech devadesátých a Masaryků na obědě nebo na večeři, když jsem si přicházel pro informace politické nebo pro pokyny žurnalistické, vždy bývalo maso na stole. Ovšem strava byla vždy prajednoduchá. Jedenkrát si profesor Masaryk stýskal, že ho jídlo obtěžuje ztrátou draho-cenného času. Doktoři a chemikové měli by už vymyslet nějakou náhražku za jídlo, něja-

kou tabletku, kterou by člověk ráno spolkl a měl by na celý den pokoj. Jindy pravil, že je mu více méně lhostejno, co jí. Jí jen tolik, aby se duše s tělem udržely pohromadě. Po jídle málo kdy pil i vodu. Náhradu nalézal v tom, že na konci jídla pojídal hodný talíř kompotu. A přece potřeboval alkoholu. Míval jednou i dvakrát do roka něco jako chřipku. Kdykoliv pozoroval, že začíná být nesvůj a že se o něho pokouší horečka, předpisoval si v lékárně skleničku koňaku. Pravidelně s prospěchem. Také v čas těžké nemoci roku 1921 předepsali mu lékaři pit šampaňské, aby krev prudčeji proudila: bylo nebezpečí trombósy. Ale jednu slabůstku si prezident sám vytýkal jako "neřest"; pil rád mnoho čaje nebo černé kávy.

(Z knížky Masarykův rodinný život)

ROZHLEDY

Frank M. Bernard:

Z návštěvníkova deníku.

(ČSSR v létě 1960).

První den (sobota). O polednách vlak přijíždí na československé hranice. Člověk nemůže být dojat, i když je to první návštěva po více než dvanácti letech; není to návrat, nýbrž jen návštěva bývalé rodné země, a návštěva — o tom těžko lze dělati si iluzi — jež stěží bude radostná. Americké občanství a československé visum — vstupní a výjezdní — je zárukou, že jedu přes hranice poměrně klidně, i když pro jistotu (člověk nikdy neví) vytrhávám kompromitující adresy ze svého zápisníku. (Bylo jich tolik, že na konec jsem vyhodil celý zápisník oknem.) Spolucestující v kompartmentu úporně mlčí, zvláště náš soused, jenž jede do Prahy. Mimo toho je tam dvojice manželů z NDR (česká zkratka pro "Německou demokratickou republiku"), která hovoří jen mezi sebou; paní si nás prohlíží zvláště nevraživě.

— A už je tu hranice. Trojnásobný ocelový plot, jež cestující snadno přehlédne: výraz "Iron Curtain" není planým slovem. Plakáty na nádraží hlásají slávu režimu. Ale úředníci jsou celkem přívětiví. Prohlídky zavazadel není, aspoň ne v našem oddělení. Ve vedlejší kompartmentu umývačka projevuje něhu k jednomu velmi mladému, stěží jednoletému návštěvníkovi. Mladý soudruh poručík přináší

bez řeči sklenici vody pro mého živního potomka. Pasy nám odebrali, ale než jsme dojeli do Prahy, dostali jsme je zpátky. Ale člověk se nemůže ubránit dojmu, že v té přívětivosti je něco oficiálního a nakomandovaného. Podívá-li se člověk oknem na druhou stranu vlaku, uvidí vojáka s nasazeným bodlem státi obezřele na stráž. V uniformách se nevyznám: jsou zcela jiné než byly — nerozeznám celníka od vojáka nebo policajta. Nápadné jsou ale fysiognomie — zatvrdlé, "partizánské" — jimž úsměv nesluší, protože na obličejové svaly nejsou zvyklé se často usmívat.

Ubirám se do jídelního vozu. Je to restaurace první třídy, ale ubrusy zrovna nesvítili hřlostí. Ale přiznám se, že mi oběd velmi chutnal; byl to druh svíčkové s knedlíkem — tak se nedivte. Co se týče jídelního lístku, je to jedna z mála věcí, jež režim podržel z první republiky.

Můj odchod do jídelního vozu způsobil určitou paniku mezi celníky; počítali znovu a znovu — počet pasů nesouhlasil s počtem cestujících až konečně mě k velké úlevě objevili v jídelním voze.

O třetí hodině jsme v Praze; cesta z hranic trvá jen tři hodiny. Je to přece jen malá země, ty Čechy! Na Wilsonově nádraží přichází k nám sličná dívka v elegantní uniformě nesporně západního stylu; přichází nabídnout anglicky služby; umístění v hotelu a pod. Jdeme z nástupiště podzemním vchodem a pak opět schody vzhůru; jak se to zdá nedávno, co jsem tudy chodil! A přece — jedna změna a nepopíratelně je to změna k lepšímu; při východu nesedí kontroloři, nevrle se domáhající jízdenek, jako tomu bývalo dříve. Dočasné opatření k vůli cizím návštěvníkům? Nosiči jsou nápadně přívětiví a trpěliví. Snažím se volat z telefonní budky před nádražím, ale telefon ovšem nefunguje. Ochotný nosič se přimlouvá, abych mohl použít telefonu z výdejny zavazadel. Konečně se jim podaří dostat spojení s mým švagrem. Tak si vyměňujeme hlučné "Nazdar" a hlásím mu: "My jsme teď právě na Wilsonově nádraží . . ." Šatnáři mě ochotně opravují: "Na hlavním nádraží" . . . Zůstávají přívětiví a gratulují mi k mé češtině . . .

Shledání s příbuznými je ovšem příliš o-

sobní záležitost, aby byla popisována. Byl to krásný a hřejivý pocit cítit, jak je člověk vítán a rád viděn všemi nebo téměř všemi. A přes to, pohnutí citové nějak chybí; jako by na dně srdce byla vyprahlost a prázdnota. Budete-li to pociťovat při své návštěvě, nevíte se pošetile z cynismu nebo otrlosti. Člověk jasně cítí, že země, do které se vrací (přesněji řečeno: země, již *navštívuje*) není jeho země, v níž vyrůstal a jež ho formovala. Je to země, jež pošlapala nebo znetvořila nejlepší prvky své dějinné tradice a jež je bezvýhradně ovládána tradicí národu cizí a národu vnucenou. A tento pocit sedí ve vás stále a podbarvuje a otravuje všechny pocity, i pocity radosti ze shledání s příbuznými.

Druh den (neděle).

Dopoledne na českobratrských bohoslužbách jež se konají v skromné místnosti ne větší než sál průměrné sokolovny ("Sokolovna" — také jedno z vymřelých slov!) Kázání je vysoké úrovně, ač kazatelem je starší farář, jenž přes všechnu svěžest, nemá spád řeči a přednes mladého kazatele. (Má ovšem nevýhodu, že bezděčně srovnávám jeho dnešní přednes se vzpomínkami na něj, jak jsem ho znal před dvaceti pěti nebo třiceti léty.) Ale za to ob sah! Útočí ostře na theologický determinism, t. j. sklon některých věřících lidí pokládat všecko (doslova všecko) dění v přírodě i dějinách za přímý následek Boží vůle. Ukazuje, podobný názor nepřimo vede k ospravedlnění každé neřesti; nespravedlnosti at' se stane ni každé neřesti, nespravedlnosti a násilí a tím zesiluje u věřících lidí pasivnost a spoléhání, že at' se stane cokoliv, bude to 'Boží vůle'. V konkrétních příkladech je opatrný; mluví o lhostejnosti k sociální nepravdě — ale myslím, že i málo obrazotvorný posluchač se domyslí, kam míří, zvláště když jako hlavního představitele theologického determinismu zmínil Hegla. O Marxovi padla jen jedna zmínka; ne sice polemická (pochopitelně!), ale také nijak ne úslužná, nijak sernílní.

Na rozdíl od věrejška jsem dnes zřetelně dojat. Jsem dojat, když vidím nápis "Pravda Páně vítězí", tolik připomínající Masarykovo heslo; jak trpce ironicky se tento nápis vyjímá v dnešních poměrech v ČSSR, kde svoboda svědomí myšlení a víry je tak drze a bezohledně pošlapána! Ano, mám slzy v o-

čích, když v duchu měřím obludnou vzdálenost mezi naší reformační tradicí, symbolizovanou kalichem vyšitým na pokrývce kazatelny a přítomným stavem země . . . Ale tím si jen znova uvědomuji pravdivost hlavní myšlenky kázání — že nesmíme fatalisticky ztožňovat dějinnou skutečnost a Boží vůli. A jsem znovu dojat, když řídký zástup účastníků vstává k závěrečné písni a když vedle mne kmet jistě devadesátiletý — ne-li více — zpívá s ostatními "Pod ochranou Nejvyššího".

Těžký dojem smutku leží pod povrchem vědomí celý den: ani odpolední vyjíždka slunou Prahou, jejímiž ulicemi proudí zdánlivě bezstarostný život — ba ani silhouetta Hradčan, proti níž se dáváme fotografovat — nedovede to vyhladit. Vždyť i ten drahý obrys Hradčan dnes člověka doslova bolí, stejně jako nás bolel v březnu 1939, kdy Hradčany byly poprvé znesvěceny. Na štěstí z místa, kde se dáváme fotografovat, není vidět nevstůrný Stalinův pomník; staroměstské mlýny ho zakrývají.

Třetí den (pondělí).

Včera přihodila se mi drobná a zcela bezvýznamná nehoda, již zaznamenávám jen proto, co následovalo a co dobře ilustruje poměry v ČSSR. Při věřejším fotografování jsem ztratil gumový podpatek; zřejmě nesnesl ani krátký styk s pražskou dlažbou. Ač jsem se hned vrátil na místo, kde jsem jej pravděpodobně ztratil, nebyl k nalezení. (Teprve potom, co následovalo jsem pochopil, proč náhodný nálezcce se zmocnil gumového podpatku, jehož by si nikdo v amerických ulicích ani nevšiml.) Tak dnes se mi neteř nabídla, že mi zaneše botu do správčárny. Co následovalo byla zábavná ukáзка typické pražské byrokracie. Z místní správčárny mou neteř poslali do "rychlosprávčárny" na Václavském náměstí, kde přibití nového podpatku bylo slíbeno do odpoledních hodin. Proto odpoledne jsme tam zajeli se švakrovou, ale bez výsledku. "Co vás to napadá, paní — na normální správkou musí se čekat deset dní. Nicméně po energické intervenci mé příbuzné byla správka slíbena do zítřka. Ale nevěřím tomu — a rozhodl jsem se, že zítra si koupím nový pár bot.

Na cestě zpět z Václavského náměstí jsme se ubírali Příkopy a od Prašné brany jsem

zahnul do prava Hybernskou ulicí navštívit druhou větev příbuzenstva; čtenář mi promine, vynechám-li příslušnou adresu. V Hybernské ulici je teď velké Leninovo museum. Masarykovo nádraží se teď jmenuje "Praha-střed". Neodolal jsem, abych nezašel dovnitř zadívat se na vylepené jízdní řády pod starým známým titulem: "Československé státní dráhy. Tady jsme plánovali před více než dvaceti léty výlety do pohraničních hor! Dívám se nostalgicky na důvěrně známá jména železničních stanic, jež člověku nevymizela z paměti ani po tak dlouhé době. Ostatně ještě v únoru 1947 — ba ještě počátkem ledna 1948 — jsem lyžoval na českých horách. Blízké Wilsonovo nádraží se jmenuje, jak jsem již řekl "Hlavní nádraží". Wilsonův pomník odstranili Němci; po jejich vyhnání tam byla r. 1945 umístěna aspoň jedna pamětní deska uprostřed záhonu v květinách amerických barev. Ale i to bylo odstraněno dnešním režimem a místo toho tam stojí trapně nevkusný pomník znázorňující ruského vojáka, je muž se vrhá do náručí český dělník a vroucně ho líbá. (Takových pomníků, na vlas stejných je v Praze několik a slyšel jsem i z úst člena partaje, jakou posměšnou a obscenní přezdívkou je pražský lid obdařil.)

Čtvrtý den (úterý).

Ráno volá příbuzný, jenž v době mého příjezdu nebyl doma; smlouváme si schůzku na poledne v jeho bytě. Ale mezitím si musím koupit nový pár bot, protože — jak jsem čekal — "správka bot" (t. j. přibití nového podpatku) nebyla v "rychlosprávčárně" dosud provedena. Nový pár lehkých a velmi pohodlných bot zřejmě dobré kvality jsem si koupil v prodejně kdysi Bat'ově, již lidé ze setrvačnosti dosud říkají "u Bat'í". Takových projevů setrvačnosti je v Praze více — a někdy je to více než setrvačnost — je to demonstrativní loyality k jménům, symbolisujícím první republiku. Tak jsem byl svědkem, jak jedné zřejmě zahraniční Češce pražská občanek vysvětlovala cestu: "Pojedete tramvají k Masarykovu nádraží, tam přisednete . . ." atd. Silně pochybuji, že podobné drobné projevy by byly neúmyslné.

Po společném obědě ve velmi slušné restauraci, kde jsme si uvědomili, že po potravní stránce Praha se konečně vrátila k

poměrům předválečným (však již od války uplynulo patnáct let!) jdeme s manželkou přes Malou Stranu; bylo nám totiž doporučeno na jednom evropském americkém konsulatě hlasit se hned po příjezdu na americkém vyslanectví v Praze. Je umístěno stále v téže budově—na Tržnici č. 15 — ale při vstupu do vestibulu upoutá vás něco nového, co tam při mé poslední návštěvě nebylo: pamětní deska Masarykova, zasazená tam 7. března 1950 při stém výročí jeho narození! Mám živý pocit zadostučinění, že na pražské půdě — i když je to extrateritoriální půda amerického vyslanectví — je viditelný symbol člověka, který dovršil národní obrození činem, jenž umístil Československo na mapu Evropy a který usiloval nalézt hlubší mravní smysl naší národní existence v rámci celkové historie lidstva. Ale živě si dovedu představit, jak pohotově by tato deska byla odstraněna, kdyby došlo k přerušení diplomatických styků mezi Československem a Spojenými Státy! — Proti žádnému jinému jménu se neobrací komunistická propaganda s tak koncentrovanou nenávisť jako proti jménu Masarykovo. Masaryk je režimu nepohodlný z několika příčin: především komunisté mu nikdy nezapomenou *Sociální otázku a Světovou revoluci*, kde absurdnost marxistické ideologie a násilnická hoševická praxe byla tak přesvědčivě odhalena. Za druhé: režim si se zlostí uvědomuje, že po jedné straně je bezděčným pokračovatelem Masarykovým; dnešní Československo je v zeměpisném smyslu pokračováním republiky Masarykovy a jeho hranice — s výjimkou zašantročené Podkarpatské Rusi — jsou hranice Masarykovy republiky tak jak byly určeny versailleskou — komunisty a nacisty stejně nenáviděnou konferencí. Žádné překrucování historie nezmění skutečnost, že 28. říjen 1918 byl výsledkem zhroucení centrálních mocností pod úderem západních armád právě v době, kdy Leninovo Rusko svou kapitulací v Brestu Litevském uvolnilo německé a rakouské síly proti Itálii a Francii. A za třetí — Masaryk byl sám živou přesvědčivou ukázkou toho, že je možno býti ostře protikomunistickým a současně demokratickým a sociálně citícím; nic se nehodí méně komunistické propagandě, podle níž proti komunismu jsou jen „fašisté a imperialisté“. Odtud houževnaté a

beznadějné úsilí režimu představit první republiku jako „agrárně-fašistický režim“, za něhož se „střílelo do nezaměstnaných“, což John Gunther prohlásil za „crazy lie“.

Když jsme vyšli Nerudovou ulicí vzhůru na Hrad, viděli jsme živě a názorně protiklad dvou symbolů v němž se ostře odrážel kontrast dvou protichůdných a zásadně neslučitelných tradic. Na prvním pražském nádvoří vás šlehně do očí nadrozměrný rudý prapor Sovětského Svazu, třepetající se vedle státního praporu československého. Těžko je popsatí přilehavě ten pocit úžasu a odporu, jímž tento viditelný symbol sovětské přítomnosti působí na člověka, jemuž pražský Hrad byl symbolem československé státní svrchovanosti. Je to pocit podobný tomu, jež jsem prožíval na jaře 1939, kdy prapor s hakovým křížem poskvrňoval místa, jež byla posvěcena přítomností tvůrce našeho státu. Člověk pociťoval živě a bolestně jak dvě neslučitelné představy — dva neslučitelné symboly — se srážejí: představa pražského Hradu, symbolu demokracie a naší nezávislosti — a představa hakového kříže, symbolu násilí, krutosti, pangermanismu a pošlapání naší samostatnosti. — Dnes prožívám podobný pocit: nadrozměrný sovětský prapor mi připadá jako nestvůrné krvavé plivnutí na pražský Hrad. Jasně cítím, že tento symbol nového imperialismu a kolonialismu sovětského patří na pražský Hrad stejně málo jako hakový kříž.

Přiznám se, že se v duchu poněkud kárám ze své citové reakce na symbol sovětské přítomnosti. Jede-li člověk do Prahy, ví přece předem, že navštěvuje sovětský satelit. Ano, ale je rozdíl mezi abstraktním vědomím a konkrétní, vnímavou, pociťovanou skutečností. A člověk musí prožívat konkrétně a na vlastní oči tu dissonanci dvou představ rudého praporu (nebo hakového kříže) na jedné straně a pražského Hradu na druhé straně — aby pociťoval jasně přítomnou tragedii naší historie. Nedejme se oklamat faktem, že vedle rudého praporu vlaje československý prapor stejných rozměrů. Fakt, že jeho mírnější barvy se ztracují vedle syté rudosti sovětského praporu je hluboce symbolický. Všude — doslova všude — jsou domy ozdobeny dvěma prapory: sovětským a československým. I okna jsou ozdobena praporečky obou států. Bylo

mi vysvětleno, jak k tomu došlo: při oficiálních státních oslavách jedinou možnou demonstrací, již obyvatelé Prahy byli schopni, bylo vyvěšování české vlajky *bez doprovodu* vlajky sovětské. Režim, jemuž v jeho servilnosti není mezi satelity rovno (i ta nejstalinštější Albanie ukazuje více odvahy tím, že je servilnější vůči vzdálené Číně než blízkému Rusku), byl citlivý na tuto demonstraci a prostě vydal rozkaz: *každé okno bude ozdobeno dvěma vlajkami a všichni nájemníci si opatří a namontují na římsu okenní dvě žerdě (cena čtyři koruny čsl.) na nichž se v čas lidového jásotu (jako teď v době spartakiády) umístí*

vlajka vlastní a vlajka "našeho mocného spojení". Tato vnucená přítomnost sovětských praporů jasně naznačuje povahu dnešního opravdu protektorátního režimu.

(Nedlouho po mé návštěvě pražského Hradu se ukázalo, že můj úsudek nebyl cítem zkraven a zamlžen, ale naopak zbystřen. Změna československé ústavy, nahrazení původního titulu ČSR novým "ČSSR", zhydění československého státního znaku — to všecko bylo jen dalším projevem servilnosti režimu vůči sovětskému Rusku, již jsem tak trapně pocíťoval na hradčanském nádvoří).

(Pokračování)

Otakar Odložilík:

Vojna bez úlevy a bez konce.

Začínal červenec 1916. Přijel jsem z Kroměříže domů na dlouhé letní prázdniny, po kterých jsem měl jít už do septimy.

Když jsem se vrátil ze školy, vedla dum sestra Ludmila. Václav byl až v Hamburku v zaměstnání, které si našel pomocí novin. Druhý z bratrů, Járek sloužil druhý rok na vojně, ale nepamatují si, jestli byl na frontě nebo někde v zázemí. Největší změnou byl matčin odjezd ještě před koncem měsíce června. Nikdy před tím se z domu nevzdálila na víc než na den, nejela-li navštívit stárnoucí a postonávající matku, a najednou byla pryč na několik týdnů.

Kdyby se měla rozhodnout sama, byla by nejspíše zůstala doma a pomáhala si, jak by to byla dovedla. Lékaři však radili, aby odjela do Trenčanských Teplic. Bylo to kus světa, ale ještě o něco málo dále bylo do Píšťan, kde se několik let před tím léčila — a nevěděla — jedna z mých sestřenic. Matčin případ se zdál o mnoho lehčí a lékaři považovali píšťanskou léčbu za příliš silnou. Doporučovali tedy Trenčanské Teplice a co nesvedli sami, dokonal otec, na jehož slovo matka dala v takových věcech víc než na odborný posudek. Později — a to už opravdu pozdě — se zjistilo, že teplický pobyt matce nepomohl, nýbrž jejímu zdraví spíše uškodil. Diagnosa byla pochybná, protože se opírala jenom o některé zevní znaky. Pro předčasný závěr lékaři nepronikli k jádru věci a chválili teplickou léčbu jako dobrou cestu k nápravě.

Matka se neubytovala v lázeňském domě,

nýbrž v soukromí a byla tam spokojena. Její oko ovšem brzo postihlo, jak si vedla při práci nebo u stolu početná slovenská rodina, která si zvyšovala nevalný důchod pronajímáním pokojů lázeňským hostům. Pro jídlo nemusela daleko, protože si většinu věcí opatřila sama. Po rušném a namáhavém životě doma jistě jí přišel vhod pobyt v lázních, třebaže se tam léčili nejenom lidé jí podobní, nýbrž i vojáci. Docházel druhý rok vojny a mužů ve vojenských šatech bylo všude dost. Zdravých, raněných nebo nemocných.

Věděli jsme, že se matce trochu stýská v nezvyklém prostředí a tak jsem se za ní vypravil za několik dní po návratu ze škol. Vyjel jsem ve středu 5. července. Ten den býval v moravských kalendářích vytištěn červeně na paměť slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Brzo po poledni jsem přisedal v Kunovicích na dráhu vedoucí z Brna k Víářskému průmysku a odtamtud k Váhu. Všude bylo plno lidí — procesí, menší houfci i jednotlivci se vraceli z velehradské pouti. Zrovna v tu chvíli, kdy jsem měl nasedat do vlaku, se strhl prudký vítr. Kotouče prachu se válely po nedlážděných cestách a poutníci, většinou ženy v pestrých krojích, pospíchali někam pod příkrov, protože se po dusném poledni snadno mohl spustit z těžkých mračen vydatný déšť.

Cesta do Trenčanských Teplic je jedna z mála vzpomínek, která se nerozplyvá, jakmile se jí dotknu a pokouším se převést ji z paměti na papír. I v ní jsou ovšem mezery a hluchá místa, která neumím vyplnit. Přijel jsem asi v podvečer a přespal jsem v matčině

pokoji. Až na druhý den ráno jsem se rozhlédl kolom dokola a šel jsem s matkou k lázním, když přišla její hodina. Byla prostě přistrojena a při chůzi se opírala o hůlku, kterou si patrně pořídila až na místě. Překvapilo mne množství jehličnatých stromů při cestách i v sadě kolem hlavní budovy. Matka se asi už znala s lidmi, protože jsme se buď s někým zastavili nebo aspoň pozdravili úsměvem. Pro mne byla návštěva Teplíc i proto památkou, že se mnou matka mluvila nejenom jako se synem, nýbrž i trochu jako důvěrníkem. Měla na srdci rozličné věci a neměla se tam s nimi komu svěřit. Ústní vzkaz domů jí byl milejší než dlouhé psaní.

Neodpustím si nikdy, že jsem tenkrát (a potom mnohokrát a mnohokrát v životě) pospíchal z jedné věci do druhé. Co mělo přijít za den, za dva, vypadalo důležitější a lákavější než přítomnost, kterou jsem měl raději zachycovat a prodlužovat, aby jí bylo co nejvíce. Mohl jsem zůstat s matkou nejenom několik dní nebo týden, nýbrž až do konce jejího pobytu v Teplících. Mohl jsem s ní chodit každé ráno ke koupelím a vracet se s ní domů po téže cestě nebo malou oklikou. Mohli jsme spolu sedávat za dlouhých odpolední a krátkých červencových večerů buď na lavičce před domem nebo v sadě. Mohli jsme si povídat o všem možném, když na ni nečekala práce a odpočinek měla předepsaný jako část léčby. Mohl jsem se chvílemi zabavit s nejstarším chlapcem domácích, kterému říkali Pišta, protože byl křtěný na jméno Štěpán, a který byl jenom o rok mladší než já. Mohl jsem se sám rozběhnout po okolí, když byla matka buď v koupelích nebo si zdřímala po obědě. Všecko se mohlo snadno zařídit a bylo by to k lepšímu, avšak na to jsem tenkrát nemyslel, protože jsem neznal cenu dobré pohody a pokojné chvíle. Na třetí den, nejspíše hned zrána, jsem se rozloučil s matkou a pustil se na dlouhou cestu pěšky.

(Pokračování)

Bůh nechce mít v církvi nikoho nezaměstnaného. Všech chce použít na své vinici (sr. Mt. 20, 1nn). Jde jen o to, abychom pracovali nikoliv ve svém jménu a pro svou slávu, ale jako Boží pověřenci, ne ze zaujetí pro vybrané lidi, ale z lásky k věci Boží a beze

strachu před lidmi. (Z knížky každodenních úvah, "Na každý den 1961". Vydal Kalich-Praha, 1961).

Enrico S. Molnar:

Mluvení jazyky.

Před několika měsíci americké církevní i světské noviny uveřejnily sensační zprávu o tom, že ve velkém episkopálním sboru sv. Marka ve Van Nuys, Kalifornie, se rozmohla glossolálie čili "mluvení jazyky". Dvě neděle před velikonočními farář Dennis Bennett resignoval s oběma svými asistenty, protože mnozí ve sboru nesouhlasili s touto novotou. Biskup Bloy mne pověřil s dvěma jinými theology, abychom vyšetřili problém a podali jemu bohoslovecký úsudek. Nechci zde čtenářům podat celý ten dlouhý dokument, ale prostě tlumočit osobní výzkum, založený také z části na rozhovorech s mnohými členy sboru sv. Marka. Sbor ve Van Nuys má asi 2000 členů. Kostel je krásná moderní budova s křížovým půdorysem (loď s kněžištěm a transepty) a s oltářním rozložením pod vlivem moderního liturgického hnutí, které je u nás episkopálů dosti ovládáno byzantskými vzory. Oltář je téměř ve středu svatyně, s oltářním zábradlím v přesném kruhu. Sbor šv. Marka je anglo-katolický čili "high-church." Jedinou bohoslužbou tam je zpívána sv. večeře Páně s kázáním, která se vysluhuje třikrát v neděli a pětkrát v týdnu. S třemi jinými faráři jsme tam sloužili na velikonoční den (2200 účastníků) a následující tři měsíce, dokud si sbor nepovolal nové duchovní. Nuž, všimněme si nejdříve novozákonního záznamu o glossolálii.

1. Zkušenost letniční

Naši soudobí zastánci "darů" mluvení jazyky praví, že novozákonní úkaz (Sk. 2: 4-11) je totožný s dnešní glossolálií. Letniční zkušenost, ač není analysována autorem Skutků apoštolských, umožnila přítomným různého jazykového původu slyšet radostnou zvěst evangelia v jazyce, kterému každý z nich rozuměl. Podle vypočítaných 14 zemí (v. 9-11) by se zdálo, že jde při nejmenším o 14 řečí; ve skutečnosti šlo pouze o dvě řeči, t. j. řečtinu a aramejštinu (viz Adolfa Novotného zápis "Jazyk" v *Biblickém slovníku*). Mimo let-

níční událost je dochováno několik málo příkladů v dějinách misijní expanse, ale v každém případě události doprovázené t. zv. glossolálií jsou hodně legendárního původu. Vymezení studium otázce, zdali dar jazyků je ukázkou hromadné duchovní hysterie či náhlé a zázračné schopnosti linguistické znamená přehlédnout zásadní problém letniční události. Druhá kapitola Skutků apoštolských představuje sestoupení Ducha živého Boha na křesťanskou obec, které tím byla dána nadpřirozená moc. Letničním dnem se apoštolská skupina stala extensí Boží inkarnace. Podle Friedricha Heilera letnice znamenají narození církve. Mohli bychom snad také souhlasit s biskupem Charles Gore, že "dar jazyků představuje předzvědně katolicitu a ekumenicitu budoucích věků." Bohoslovesky řečeno, člověk je stvořen k obrazu Božímu (Adam) bez ohledu na rozdíly rasové, národnostní, jazykové, atd. Jednotnost církve je dána vírou v Boha; hříchem pýchy však je ta jednotka ztracena. To chce Písmo svaté zde zdůraznit. Opakem Genese 11 je vyprávění Skutků 2, kde působením Ducha svatého všechny lidské rozdíly ("zmatení babylonské") byly překonány a dosaženo jednoty všech uvnitř nového Izraele, církve Kristovy.

2. Glossolálie po dnu letničním.

Druhý příklad nesrozumitelné glossolálie je uváděn v osmé kapitole Skutků (14-19), kde Šimon Mágus si chce koupit tento zvláštní dar, když vidí, co se stalo mezi Samařskými. Podobně desátá kapitola Skutků (46) bývá někdy uváděná jako evidence, že sv. Petr získal Kornelia ke křtu následkem glossolálie poslané Duchem svatým. Když sv. Pavel kázal v Efezu, a vzkládal ruce na novokřtěnce, "sestoupil Duch svatý na ně a mluvili jazyky." (Sk. 19:6). Konečně známá slova Pavlovy epistolky ke Korintským (1. Kor. 12:10) jsou nám dokladem o daru "rozličností jazyků."

Tato důležitá dvanáctá kapitola prvního dopisu Pavlova Korintským uvádí devět duchovních darů ("charismata"), které nejsou obecné všem věřícím. Čteme-li pozorně tuto kapitolu, nacházíme v ní jistý pořádek. Oba první dary křesťanského učitele se málokdy nacházejí v jedné a téže osobě: "jednomu je dána skrze Ducha řeč moudrosti" čili rozji-

mání a chápání božských mysterií (sofia), "jinému pak řeč umění" čili intelektuální aktivity, jež dává růst přesné theologii (gnosis). Tři následující dary patří k thaumaturgické aktivitě prvotní církve: (a) víra, jež může hýbat horami (12:9); (b) dar léčení a uzdravování; (c) prorocství s darem rozeznávání prorockých duchů (srovnej s 1. Jana 4:1). Mezi posledními dary je uváděna "rozličnost jazyků" s příslušným "vykládáním jazyků" (12:10). Sv. Pavel jasně vykládá, že ne každý může být apoštolem či prorokem, uzdravitelem či glossolálistou, protože takové všeobecné dary by porušily rovnováhu těla Kristova, církve. A tudy přicházíme k důležitému bodu pavlovského učení: "Snažte se pak dojítí darů lepších, a ještě vyšší cestu vám ukáží: Bych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiněn jsem měd' zvučící aneb zvonec znějící . . ." (1 Kor. 12:31-13:1.)

3. Postoj církve v dějinách

Je možno citovat několik izolovaných případů glossolálie, a to obvyčejně ve spojení s "kacířstvím". V solidní knize římskokatolického autora monsignora RONALDA A. KNOXE. *Enthusiasm: A Chapter in the History of Religion* (Oxford, 1950), pisatel poznamenává, že "snad nejnápadnější věcí v hnutí letničním a jeho nároku na dar mluvení neznámými jazyky je jeho ojedinělost a vzácnost. Neopakuje se často a trvá nakrátko. Všechna entusiastická hnutí ožívují ve větším či menším měřítku zkušenost letničního dne . . . A tak, studujete-li základní náboženské encyklopedie, najdete dlouhou litanii, opsanou z jednoho naučného slovníku do druhého, s poznámkou, že každé hnutí entusiasmu dalo růst glossolálii. Vědci, kteří studovali tento fenomén, jsou opatrnější ve svém úsudku . . . Nechci popíratí existenci glossolálie. Mluvit cizími jazyky, jimž se člověk nenaučil, znamená, že je člověk posedlý d'áblem. Dar jazyků nebyl považován za symptom Božího daru až teprve koncem sedmnáctého století." (Str. 549). Ovšem, to je klasické stanovisko římské církve. Monsignor Knox neuvádí do rozporu svůj argument takovými příklady jako je na př. život sv. Vincenta Ferrera (1350-1419), jehož cesty Evropou vyžadovaly znalost jazyků, jichž neovládal, a jenž přece tvrdil, že mu Duch svatý dal schopnost těmto

jazykům rozumět. Také sv. František Xavier (1506-1552), jehož misijní cesty do Orientu vyžadovaly pokaždé jinou řeč, prý měl podobnou zkušenost. Ale Františkova evidence je pochybného rázu, protože jeho *Denník* často píše o obtížích, které míval s novými jazyky, ač byl zručným linguistou. V obou těchto příkladech jde spíše o zkušenost letniční než o zjev korintský. (V tom ohledu je zvláště dobrou pomůckou Schaff-Herzogova *Encyclopedia of Religious Knowledge*, pod hlavičkou "Tongues"). Sv. Tomáš Akvinský pravil, že "dary Ducha svatého obecně přispívají k svobodě vůle a nikdy neomezují tuto svobodu." Jestliže Duch svatý určuje lidskou vůli a ukazuje se v ní spíše násilím než tichým dechem, pak není žádné zásluhy v takovém daru. Duch Boží nikdy "negleichsaltuje." A proto také apoštol Pavel psal, že "duchové proroků jsou poddáni prorokům." (1 Kor. 14:32). Zde by Tomáš Akvinský naprosto souhlasil s Pavlem. Řekl by, že Duchové či "duchovní dary" jsou podání vůle prorokově, a nechovají se šíleně a zuřivě, protože kde je Duch Boží, tam je svoboda (2. Kor. 3:17). Autenticky doložené případy glossolálie v křesťanské orthodoxii ukazují, že jsou celkem velmi řídké, krátkého trvání, a že jsou obyčejně efemérní fází mystikova soukromého žebříku stoupajícího k nebesům (čti Jaroslava Ovečky *Úvod do Mystiky*, Praha 1948). Život sv. Hildegardy z Bingen (1098-1179) je jedním z takových vzácných příkladů.

Totéž možno říci o pravoslavných církvích, kde se glossolálie často začíná s tak zvanou "Ježíšovou modlitbou." Známa píseň, v níž se slova "Gospodi pomiluj ny" opakuje přes padesátkrát, je liturgicky regulovanou glossolálií, církevně uznanou.

4. Moderní glossolálie

Důležitější moderní manifestací jazykování lze studovat v tak zvané Katolické a apoštolské církvi Edwarda Irvinga. (George B. Cutten, *Speaking With Tongues*, Yale University Press, 1927). Tato glossolálie vypukla ve Skotsku, ale odstěhovala se s Irvingem do Anglie, když se stal pastorem sboru Caledonia Church v Hutton Garden. Původně Irving začínal s pavlovským omezováním darů jazyků, ale brzy nato bylo jeho skvělé a výmluvné kázání přerušováno glossolálisty. Přijal to jako evidenci,

že Bůh chce, aby bylo glossolálii dovoleno v rámci bohoslužby. Všechny tyto výjevy jazykování se konaly jediné v kostele, během pravidelných bohoslužebných hodin. Jistý člen parlamentu, který ze zvědavosti navštívil Irvingisty, zapsal tento "prorocký výkřik" přítomného glossolálisty: "Ye have been warned. Ah, Ah! Sanballat, Sanballat, Sanballat! The Horonite, the Moabite, the Ammonite! Ah! Ah, confederate, confederate confederate, with the Honnite! . . ."

Američtí Pentekostálové datují počátek svého hnutí do roku 1900, kdy se v biblické škole v Topeka, Kansas, čtyřicet studentů učilo o "křtu Duchem svatým." Důkazem takového křtu byl "dar mluvení jinými jazyky pod vlivem Ducha svatého." Původní pentekostálové byli všichni přesvědčení, že "jazyky" takto promlouvány byly opravdové a identifikovatelné cizí řeči. Získali prý několik svědectví ověřených židovskými rabíny, že jazyky, které při shromáždění slyšeli, byly v hebrejštině či příbuzných semitských nářečích. Jiní svědkové ujišťovali, že "jazyky" které slyšeli, neměly žádného vztahu k jakékoli jazykové skupině.

Pentekostálové se brání dosti rozšířenou knihou *Tongues Like As Of Fire*, kterou napsal Robert Chandler Dalton (Springfield, Mo. Assemblies of God, The Gospel Publishing House, 1945). Evidence je jenom z řad vlastních věřících, tak nám tu chybí svědectví objektivní.

5. Bohoslovecký přístup ke glossolálii

Vracím se na chvíli k bohosloveckému úsudku naší komise, abych zde citoval úsek, ve kterém jsme přišli k závěru, že je možno sledovat tři zásadní postoje ke glossolálii:

(A) *Církev liturgická*. Jejich učení je shrnuto ve výroku Lambethské konference: "Duch svatý je duší církve." To je jednou ze základních doktrin anglikánství, kde vidíme zajedno s pravoslavím. Immamentní zásada církve se nachází v darech Ducha svatého. Jelikož však to je Duch svatý, jenž tyto dary církvi uštěďuje, můžeme říci, že Duch je oživující a jednotící zásadou církve. Bez adekvátního porozumění milosti není možno rozumět poslání církve. Církve se svými prostředky Boží milosti existuje především pro to, aby tlumočila a prostředkovala milost lidské duši. Vše to, čeho věřící potřebuje, je mu

dáno Kristem v církvi, a to prostřednictvím slova a svátostí. Glossolálie měla své místo při založení církve, ale dnes je zbytečná. Když se staví nová budova, je obklopena lešením. Když je budova dokončena, lešení se odstraní jako zbytečné. Nejdeme ve svém úsudku tak daleko jako církve římsko-katolická, která odsuzuje aždý dar jazyků jako dílo ďábelské, ale nevidíme v glossolálii nic nutného, potřebného či eticky účelného."

(B) *Protestantství*. V protestantství nenacházíme jednotného názoru v doktríně Ducha svatého. Církve, které vyšly z historické reformace, uznávají immanenci Ducha svatého, jež je hlavní známkou Nového Zákona. Pokud jde o církve letniční a jim podobné, které většinou mají s reformací hodně málo společného, tyto skupiny zamítají immanenci či přítomnost Ducha svatého v církvi. Jako forma náboženství a vztahu ke Kristu a jim k svaté Trojici, pentekostalismus zůstal stát s Janem Křtitelem a dosud očekává vyplnění křtu vodou a Duchem svatým, a darů Ducha svatého, které by pak následovaly. Novodobý pentekostalismus zapomíná, že po Janu Křtiteli Bůh byl inkarnován v Ježíši Kristu.

(C) *Enthusiasmus*. Mnohé americké evangelické církve bývají občas ovlivňovány pentekostalismem. V dějinách však nacházíme třetí skupinu, které se různě říká enthusiasts, Schwärmerei, spiritualismus, atd. A za mladosti církve bylo podobně kacířské hnutí, kterému se říkalo Montanismus. Dnešní formy představují odnože extremistů mezi Anabaptisty. Anabaptisté reformační doby vyvyšovali suverenitu svobody Ducha, což bylo v protikladu tradičnímu bohosloví, jež učilo, že jedině církve nabízí dary Ducha prostřednictvím Slova a svátostí. Enthusiasmus doslovně láme spojitost mezi dílem Ducha svatého a historickým Kristem. Důraz je kladen na bezprostřední, subjektivní prožití Ducha v jednotlivci, a nikoli na jeho spolu-účastenství v extenzi inkarnace Ježíše Krista. Enthusiast či blouznivec, a mezi ně také počítám "mluvitele jazyků," prožívá svou vlastní konverzi, obracení, a automaticky následující duchovní žár, a nikoli Ježíše Krista a Jeho církve. Když enthusiasta vydává svědectví, to pak mluví o svém nově-nalezeném blaženství: nevyznává, že Ježíš Kristus je Pán a Spasitel. Enthusiasmus vyústí v "různostech nábo-

ženské skutečnosti" (Varieties of Religious Experience) spíše než ve spasitelné známosti Boha v Kristu, prožité ve vykupitelském obecenství Jeho církve. Tento subjektivní názor entuziasmu úplně ignoruje novozákonní učení, jež praví, že ovoce ducha je pravou zkouškou přítomnosti Ducha. Abnormální psychologická a psychologická phenomena, která přitahovala tolik pozornosti o letničním dnu, pomalu slábla a nakonec úplně zmizela.

6. *Zhodnocení glossolálie*

1. Letniční zázrak, kterým by cizí řeči byly srozumitelné přítomnými svědky, kteří by jinak nebyli schopni jim porozumět, by byl ovšem zajímavým a praktickým úkazem pro misionáře. Dějiny nám nedávají žádného důkazu, že ten zázrak byl spolehlivou a dokazatelnou procedurou. Duch svatý není nikdy náhradou za lenost. Misionáři všech věků se musili učit jazykům!

2. Církevní otcové z dob klasického křesťanství rozuměli letniční události jako ojedinelého a anormálního zázraku, jímž babylonské zmatení jazyků bylo překonáno jednotou v Ježíši Kristu. "Je mnoho jazyků pozemských, ale je jenom jeden jazyk nebeský."

3. Sv. Pavel nedoporučuje veřejné praxe jazykování, a i tam, kde se o tom daru mimochodem zmiňuje, spojuje je s jinými dary jako na př., s uzdravováním a finanční správou. V dějinách církve byla pozdější glossolálie, když se ojedinelé tu a tam vyskytla, odsuzována jako neupotřebitelná.

4. "Ve sboru bych raději chtěl pět slov srozumitelně promluvit, abych také jiných poučil, nežli deset tisíc slov jazykem." (1 Kor. 14:19).

7. *Zkušujte duchů, jsou-li z Boha*

"Zkušujte duchů, jsou-li z Boha." (1 Jana 4:1). Modernímu křesťanu je jasné, že naše podvědomí může být přímo manipulováno silami božskými či démonickými. Charles Gore, jenž před několika lety se zabýval naší otázkou v Anglii, napsal: "Dar jazyků sám o sobě není nutně důkazem Boží intervence. Sv. Pavel nám naznačuje, že se ten dar vyskytuje také mezi pohany." Pak Gore končí slovní hříčkou, kterou nedovedu přeložit do češtiny: "The subliminal is not always sublime." Ve svém úsudku o situaci ve Van Nuys jsme svému biskupovi pravili toto:

1. Ovoce ducha je pravou zkouškou přítom-

nosti Ducha svatého. Je-li výsledkem duchovních darů větší harmonie, větší láska, a větší přitažlivost sboru, pak je možné připisovat tyto dary Duchu svatému.

2. Je-li naopak důsledkem zvláštních "duchovních manifestací" v daném sboru rozdrobenost, duchovní pýcha, nedostatek lásky a obecenství míru, pak by bylo rouháním připisovat takové ovoce Duchu svatému. A jediň takové ovoce jsme našli ve sboru sv. Marka ve Van Nuys. (Mnozí se pyšnilí: my ten dar Ducha svatého máme, vy ne. Jiní pravili: teď už nepotřebujeme křest ani žádnou jinou církevní službu — Bůh s námi hovoří přímo prostřednictvím Ducha svatého.)
3. Kdybych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiněn jsem měď zvučící aneb zvonec znějící.

Tak jsme dokončili své dobrozdání. Biskup zakázal veřejně "mluvení jazyky" ve Van Nuys. Asi sto členů opustilo sbor. Dennis Bennet odešel do Oregonu. Sv. Marek si povolal nové faráře. Hladina se pomalu uklidňuje, rány se pomalu zcelují. Když jsem tam o Vánocích vypomáhal na půlnočních bohoslužbách, zase tam bylo přes 2.000 věřících, svého nového faráře si chválí, a Pána Boha svého milují a oslavují srozumitelným jazykem.—

Jaroslav Mrázek:

U Pokorných v Ely . . .

(Tento článek jest opožděným blahopřáním redakce i čtenářů k 94. narozeninám br. Dr. F. Pokorného, které připadly na 3. ledna t. r.)

Začátkem minulého září jsme projížděli kuričnými poli státu Iowa. Vzpomínali jsme se ženou, jak jsme před léty jezdili na schůzku Středozápadní presbyterie a sjezdy Evangelické Jednoty po různých českých střediscích v obou Dakotách, Kansasu, Iowu, Nebrasky, Minnesoty a j. Mluvili jsme o známých tvářích laiků i farářů, se kterými jsme se tehdy scházivali a spolupracovali na rozlehlém českém Sioně. Rozletěli jsme se po širé americké vlasti, ale přemnoží z ní již odletěli do "krásné Vlasti, kterou jim připravil Spasitel . . ."

S těmito vzpomínkami jsme projeli hlučnými Cedar Rapidsemi a za nedlouho jsme za-

stavili před útulným domkem, v tichém městečku Ely, Iowa, — dlouholetým to domovem dp. Dra Františka Pokorného a jeho milé choti. Vkročili jsme do prostorné zahrady a a náš zrak padnul na lavičku pod košatým jilmem, kde naši stařečkové ve stínu trávili pozdní odpoledne. Pozdravili jsme je. Dr. Pokorný se pružně vzpřimil a krácel nám naproti se slovy: "Vítáme Vás, hlasy jsou nám snad známé, ale můj zrak mně již dobře nespozná, tak vás ani nepoznávám." Představili jsme se a hned pak jsme se museli posadit a pobesedovat. Vždyť jsme se neviděli téměř pět let! Paní Pokorná, stále usměvavá a milá jako před léty, se plně rozmluvy účastnila.

Nejdříve se mluvilo o Silver Lake, Minnesota, odkud jsme právě přijížděli a kde Pokorných strávili dvacet let svého plodného života. Jejich zájem o rodiny, které dříve znali, byl překvapující. Hned jsme poznali že udržují styky s mnohými známými, ač uplynulo již přes 50 let, co odešli ze silverlakeské fary. "Nyní když už naše fyzické síly slábnou," vysvětloval Dr. Pokorný, "tak my si spolu sedíme a vyprávíme o zašlých časech, ale zajímá nás co dělá i dnešní generace a jak si to vede v duchovní práci."

Přešla řeč na domácí církev, bývalý sbor Česko-Moravských Bratří, blíže Ely, které Dr. Pokorný byl duchovním pastýřem téměř 40. let. Nyní je sbor členem Cedar Rapidské Presbyterie. Postavil budovu pro Nedělní školu a pěkně prospívá za vedení mladého anglického faráře. "Pro novou generaci tyto změny byly nevyhnutelné a my se jen těšíme, že to vše přispívá duchovnímu růstu," pravil Dr. Pokorný, "ačkoliv musíme přiznat, že se nám časem hodně zasteskne po tom, v čem jsme byli vychováni. A jak by ne?"

Náš malý kroužek se brzy rozšířil o jejich dceru Janinku, která přišla z kanceláře místního Lumberyard a syna, Franka, který se vrátil ze zaměstnání v Cedar Rapids, asi 10 mil na sever. Oba bvdli s Pokornými a pečlivě se starají o jejich potřeby v pokročilem stáří.

Hovořilo se o zdraví. Tu paní Pokorná měla slovo: "Vždyť už jsme oba dávno přes devadesát a tak co bychom mohli ještě očekávat? Jsme Pánu Bohu vděční za všecko, ačkoliv nejsme bez různých bolestí a slabostí, přece máme všecko co potřebujeme."

Slunéčko se klonilo k západu. Byl dusný a typicky horký iowský den. Chtěli jsme ještě urazit několik mil na cestě domů do Tolono, Illinois. Povstali jsme a kráčeli spolu s Pokornými k autu. Listí se stromů opadávalo a chrastilo pod nohama a jaksi se nám nechtělo ku slovům rozloučení, neboť nevíme dne ani hodiny, praví Písmo. Když Dr. Pokorný upozoroval naše váhání tak zvolal: "Tedy zstaňte ještě!" Jak rádi bychom zůstali, ale práce volá. Ale děkovali jsme Bohu, že nám bylo dopřáno tak milého obecnství s průkopníky českého evangelictví v Americe.

Dorothy Thompson

Na samém konci ledna umřela v Portugalsku Dorothy Thompson. Mladším čtenářům, obzvláště těm, kteří se dostali do světa až po únoru 1948, její jméno není tak běžné jako nám starším. Pod dívčím jménem, kterého nepřestala užívat ani když se provdala, se Dorothy Thompson uvedla zprvu jako dopisovatelka amerických novin z Berlína a z Vídně a později jako pisatelka pronikavých rozborů mezinárodních otázek. Nejvíce ohlasu ve Spojených státech a jinde ve světě měla za světové krise, která vyvrcholila v Mnichově a o necelý rok později vedla k druhé světové válce. Dorothy Thompson se postavila rozhodně i proti diktátorským soustavám i proti slabochům, kteří jim nadbíhali. Bojovala nejenom perem, nýbrž i živým slovem, na rozhlase a v přednáškách. Zastávala se Československa i na podzim 1938 i v březnu 1939 a dlouho ještě potom.

Byl jsem v Lisaboně, když místní noviny přinesly zprávu, že tam dokonala rušný život po silném srdečním záchvatu. Dne 1. února 1961 jsme se s ní rozloučili v chrámu anglické církve, položeném v okrese Estrela. Obřad, který vykonal správce anglické náboženské obce, byl prostý a zúčastnilo se ho jenom hrstka lidí. Rakev nebyla spuštěna do hrobu, nýbrž jen připravena k převozu přes oceán.

Neměl jsem jasné představy o vzdálenostech a přijel jsem o něco dříve, než udávaly místní noviny. Bylo těsně před polednem, ale den byl tak vlahý, že bych nebyl s to povědět, kde končila mlha a začínala oblaka. Prošel jsem se po hřbitově kolem kaple, ohraženém vysokou zdí. Byly tam náhrobní kameny z rozličných dob, jeden až z polovice osmná-

tého století. Hřbitov mi rázem připomněl podobné místo v Římě, kam ukládají nebošičky evangelického vyznání, ať se hlásili k té nebo jiné církvi. Na lisabonském hřbitově, jenom několik kroků od kaple, je hrob zřízený před málo lety. Náhrobní deska hlásí, že tam byly uloženy k věčnému odpočinku tělesné pozůstatky admirála Mikuláše Horthyho, někdejšího regenta maďarského státu, který umřel v Estoritu roku 1957 ve věku osmdesáti osmi let.

— O. O.

Literatura

NOVÁ KNIHA DR. MÍČKA O TOLSTÉM

Dne 20. listopadu 1960 vzdělaný svět vzpomínal 50. výročí smrti velikého spisovatele a myslitele Lva Nikolajeviče Tolstého. Když v dubnu 1910, nedlouho před jeho smrtí, navštívil jej po třetí a naposledy, profesor T. G. Masaryk, Tolstoj mu řekl: "Chtěl bych vědět, co svět o mně řekne 50 let po mé smrti."

V právě vydané knížce *Tolstoj, umělec a humanista* (Tolstoj, the Artist and Humanist) Dr. Míček tuto otázku zodpověděl: "Mysleme ještě více o velikém umělci a hlasateli univerzálního bratrství."

Nová Míčková kniha byla vydána Českým literárním sdružením v Austinu, jež roku 1958 vydalo jeho úspěšnou knihu *Skutečný Tolstoj* (The Real Tolstoj). Nová kniha je úplně samostatná. Dr. Míček, co mladý student, poznal Tolstého osobně a též mnoho mu o něm vypravoval Dr. Makovický, Slovák, Tolstého věrný přítel, lékař a tajemník, jenž s ním byl až do jeho smrti.

Kniha je psána zajímavě a to je příčinou, že si ji oblíbila i mládež, jež čte anglicky. Krajanka z Ohio píše: "Můj syn přečetl knihu s velikým zájmem za odpoledne a večer a dal ji do veřejné knihovny, aby i druzí poznali vynikajícího spisovatele i Dr. Makovického, jemuž se nedostalo patřičného uznání a na něhož správně upozornil Dr. Míček."

Ačkoliv nová kniha je větší nežli předešlá a v plátně vázána, stojí jen 2 dolary i s poštou. Hodí se výborně co dárek pro různé příležitosti. Autor rád knihu podepíše, když mu napíšete na adresu Dr. Ed Míček, University Station, Austin 12, Texas, s přiloženým obnosem.

Z došlých dopisů již vidíme, že se zvláště líbí kapitoly: "Tolstého hledání mínění života" a "Tolstého léčení tělesnou prací," kterou mnoho lidí uzdravil.

Umělec na útěku.

Edice "Naše Hlasy" (Toronto) si zavázala vděčností naší exulantskou obec všemi čtyřmi svazky, které v ní do dneška vyšly. (Jan Snížek: "Kdo uteče ten vyhraje"; Pavel Javor: Hořké verše"; Antonín Cěkota: "Co se děje na Východě"; a Dr. Jarmila Dvořáková: "Umělec na útěku"). Poslední z uvedených knížek vyšla v r. 1960. (Cena \$1.00. Objednávky vyřizuje nakladatelství "Naše hlasy," 1255 Queen Street West, Toronto, Ontario, Canada)

Práce Dr. Jarmily Dvořákové není kniha v běžném slova smyslu, ale spíše úvodní essay neb historický náčrt většího díla, které snad někdy bude zpracováno autorkou ve větší šíři. Popud k této stručné studii vzešel z autorčiny osobní zkušenosti "umělec na útěku" v prvních dobách jejího exilu, kdy se učila znát "hořký" obsah a význam pojmu "cizince". Tenkrát ji napadlo, aby "vyzkoumala, zda také umělci byli vystaveni podobným okolnostem, jak na ně reagovali a zda vůbec utíkali dříve do ciziny tak často jako ve dvacátém století."

Tragický a trpký osobní osud umělců všech století, "kteří byli připraveni o původní vlast, nebo se jí dobrovolně vzdali" přinesl však též určité klady. "Umění tvoří vždy širší a hlubší celky, než byly dány politickým a národnostním rozdělením doby. I dnes je poslání umění v podstatě stejné: usiluje ve své monhotvárné rozdrobenosti o jednotu, v níž se projevuje lidská sounáležitost často silněji, než v soužití mezi národními a politickými celky." "Umělci na útěku" více, než kterákoli složka našeho novodobého exilu, přispívají k utváření tvořivější a trvalejší základny po mírumilovnějším mezinárodním soužití.

Dopisy Čtenářů

New York City. "Nemohu se ubránit tomu, abych se nezmínil o daru s. Zieglerové. Činím to bez jejího svolení, ale cítím, že v jejím případě jde o vyjímečný případ křesťanského zájmu, o kterém by čtenáři měli vědět. Byl jsem u ses. Z. na návštěvě právě, když došlo

číslo Husova Lidu s článkem br. Opieho, v němž uvádí odkaz Jednotě od štědrého krajanu v obnosu \$1,000. — a zároveň oznamuje i svůj vlastní dar v témže obnosu a vyzývá čtenáře s podobnými možnostmi, aby následovali příkladu. — Sestra Z. čte jen s velkou námahou a to ještě se zvětčovacím sklem. Proto jsem jí při návštěvě číslo Husova Lidu přečetl, včetně článku br. Opieho.

S. Zieglerová jest na "starobní pensi" a jiných příjmů nemá. Právě jsem jí proplatil jeden šek, který obdržela na půl měsíce. Většina lidí by sotva na tuto pensi vyšla. Sestra Zieglerová však, jak ostatně mnozí víte ze seznamu dárců, přispívá pravidelně z toho mála, co dostává. V pravdě mě udivilo, že z toho mála vzala \$10.00 a řekla mně: "Pošlete to na práci Jednoty, — pět dolarů na práci Jednoty a pět dolarů na podporu dětí uprchlíků v Evropě." Snažil jsem se jí to vymluvit poukazem na to, že ona to potřebuje více, ale bez úspěchu.

Když jsem těch deset dolarů držel v ruce, v tom prostém bytě naší milé a štědré sestry, řekl jsem si v duchu: "Na této bankovce sice schází dvě nuly, aby se vyrovnala krásným a štědrým darům, o kterých byla zmínka v článku br. Opieho, ale v srdci s Z. nescházely." Děkoval jsem Pánu Bohu ze Jeho štědrost v těchto třech srdcích a prosil jsem Ho, aby sám již nějak ty nuly doplnil z jiných zdrojů, neb u Boha je vše možné!" O sestře Zieglerové snad nikdy nebylo psáno, ačkoliv její bratr, kazatel Ziegler byl dosti znám. Jsem však jist, že tato vzpomínka jí potěší, a že ona sama proti ní nebude ničeho namítat. Doufám, že s. Z. mně odpustí prozradim-li čtenářům, že 17. března t. r. dá-li Pán, se dožije 95. let. Naše milá sestra se narodila 17. března 1866 ve Zhytnicích u Sušic. Přeji jí "Happy Birthday" a věřím, že by jí potěšilo, kdyby i čtenáři, kteří si tohoto dopisu všimnou, jí poslali pozdrav, — třeba i pozdě! (Její adresa zní: Miss Josefa Ziegler, 1771 First Ave., New York 28, N. Y.) — J. Šeřl.

Předplatné a dary na práci a časopis Jednoty došlé do 17. února 1961

M. Romanik, St. Petersburg, Fla. — \$5.00
Mrs. Anna Bartosh, Woodside, L. I. — 4.00
Jos. Kasperek, Necedah, Wis. (1/2 roku) 1.00

Stopa, San Diego, Cal.	2.00
John Elias, Cleveland, O.	5.00
Mrs. E. L. Rauber, Atlanta, Ga.	5.00
J. Prochazka, Columbia Sta., Ohio	2.00
Antonie Lojka, Cedar Rapids, Io.	2.00
Mrs. Bessie Lojka, Oakland Calif.	5.00
Christian Sisters of Temple Czech Moravian Brethren Church, (poslala Mrs. Alvin Ku- bala, pokladní)	15.00
J. A. Bouček, Ottawa, Ont., Can.	4.00
J. K. Chmel, Toronto, Ont., Can.	10.00
J. V. Rompotl, Cedar Rapids, Iowa	15.00
John Mizik, Duquesne, Pa.	2.00
Jar. Smajzl, Toronto, Ont., Can.	10.15
Fr. Blazek, Omaha, Neb.	5.00
Vrat. Bousek, Jackson Heights, N. Y.	5.00
Mrs. Chas. Kolarik, Menlo Park, Calif.	5.00
Arno Kulka, Oklahoma City, Okla.	2.50
Milo Zelinka, New Bedford, Mass.	2.00
Miroslav Kriz, Princeton, N. J.	5.00
George Fabok, Toronto, Ont., Can.	4.00
Mary Keisman, New York, N. Y.	10.00
Bessie Eisner, Melvindale, Mich.	3.00
J. P. Bartak, Savannah, Ga.	10.00
Elizabeth Pavlus, Utica, N. Y.	1.00
Slovenská Zahrada, Maitland, Fla.	1.00
Marie Rihak, Chicago, Ill.	5.00
Dr. B. Jelinek, Duarte, Calif.	5.00
John D. Bukacek, Howells, Neb.	5.00
Frank Gajdosik, St. Paul, Minn.	5.00
Anton Janosek, No. Braddock, Pa.	6.00
Marie Machotka, New York, N. Y.	5.00
Nelsonville Sunday School (Zaslala Mrs. C. F. Slacik, New Ulm, Texas)	5.00
Marie J. Jemelka, Medina, Ohio	3.00
Marie Kerda, Dominion City, Man., Can.	4.00
Jos. Vodvarka Sr., McKees Rocks, Pa.	10.00
Marie Lunga, Johnson City, N. Y.	3.00
C. W. Rundus, Des Moines, Iowa	2.00
Frank Tera, Elmhurst, L. I., N. Y.	5.00
O. M. Kubesovi, Toronto, Ont., Can.	5.00
Mrs. Anna Tichy, Ely Ia. (předpl. a dar)	5.00
Vlasta Mucala, Weimar, Texas	1.00
Julie Jindra, Pittsburgh, Pa.	2.00
Mrs. Marie F. Muska, L. I., N. Y.	5.00
Georje J. Thege, Linwood, Neb	2.00
Prof. F. G. Heyman, Univ of Alberta, Cal- gary, Can., 2.00 předpl. a 1.00 dar)	3.00
Kongregační církve v Silver Lake, Minn. (zaslal Jos. Shaur, 50.00 pro br. Pittera na mléko a léky)	100.00
Na památku Paula Zitka přispěli následu- jící na práci Jednoty (po 1.00): Anna Pištora, Mrs. Plach, Lydia Tratto, Geo. Duba a Lydia Ondráček)	5.00
Ludvik Poul, New York, N. Y. (2.00 předpl. a 3.00 dar)	5.00

Ze Swissdale—dětem (Zaslal V. P. Bač-
kora) 5.00
Miss B. Sochor, Uniontown, Pa. (předpl.
pro ni a pro J. Turek, Eastwood, Syd-
ney, N.S.W. Australia) 5.00

Br. farář šefl z Husova českosobratrského sboru
v New Yorku zaslal předplatné od následu-
jících:

Mrs. Sophie Zeman, Mrs. Anna Fousek,
Mrs. Anna Hanus, Mrs. K. Honska, Mr. a
Mrs. C. Havel, Mrs. B. Nachazel, Mrs. Ant.
Krejci, Mrs. Bertha Weber, Mr. William Mi-
sicka, Miss Josephine Ziegler, Mr. Richard
Lockwood, Mrs. Frances Planka, Mr. Joseph
Veverka, Mrs. Louise Anderle, Mrs. Marie
Janacek, Mrs. Marie Stejskal, Rev. Joseph F.
šefl, Mrs. Emma Zeman, Mr. Charles Ho-
loubek, Mrs. Marie Muska, Mr. V. Slavik,
Mrs. Mira Pospisil, Mr. Charles Evan, Mrs.
Bertha Masin, Mr. Ludvik Poul, Mr. Stanley
Hrbek Sr., Mrs. Marie Machotka, Mr. J. Hor-
snovsky, Mrs. Julia Backer-Nessy.

Mr. & Mrs. S. Hrbek, N. Y. (na práci
Jednoty) 10.00

Rev. & Mrs. Jos. šefl, N. Y. (na práci
Jednoty) 10.00

Miss Jos. Ziegler, N. Y. (na práci
jednoty a pro děti uprchlíků) 10.00

Roční příspěvek církve M. Jana Husa v
New Yorku 50.00

Br. Přemysl Pitter přijal na předplatném:
Jan Wenhauer, Vídeň 2.00
K. Kozák, Vídeň 2.00
Fr. Vrba, Vídeň 2.00
R. Měříčka, Vídeň 2.00
Ing. K. Růžička, Norsko 4.00
Mír. Tomáš, Norsko 4.00
Ing. J. Juříček, Paříž 2.30
K. Barták, Německo 2.30
V. Machulková, švýcarský 4.00

S díky přijala a o další podporu prosí: Ná-
rodní jednota čsl. protestantů, John Opic,
pokladník, 4800 So. Hoyne St., Chicago 9,
Illinois.